

Ekonomikas ministrija

**Informācija par uzņēmējdarbības vidi un
uzņēmējdarbības attīstības instrumentiem un investīcijām
vidēja termiņa perspektīvā**

04.06.2015

Ekonomikas ministrija

Ekonomiskā modeļa maiņa

2004-2007

Izaugsmes stimuls – iekšējais pieprasījums

Būtiska kapitāla ieplūde

Augošs iekšējais pieprasījums

Strauja izaugsme

Veidojas riski:

- Iekšējā nesabalansētība
- Ārējā nesabalansētība

2008-2009

Pasaules finanšu krīzes ietekme

- Samazinās ārējā kapitāla ieplūde Latvijā

Samazinās iekšējais pieprasījums

Notiek tekošā konta līdzsvarošanās

- Samazinās ārējais pieprasījums

Samazinās IKP

2011-...

Izaugsmes stimuls – ārējais pieprasījums

Pasaules finanšu sistēmas atkopšanās

Palielinās ārējais pieprasījums

Palielinās Latvijas eksports

Pieaug iekšējais pieprasījums

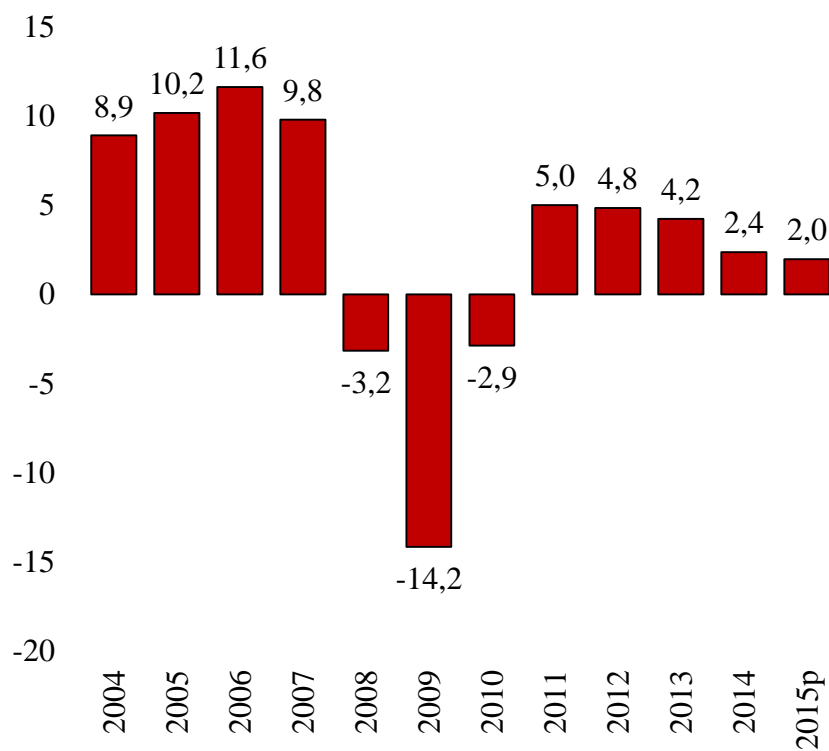
Pieaug IKP

Ekonomikas ministrija

IKP izmaiņas Latvijā un ES

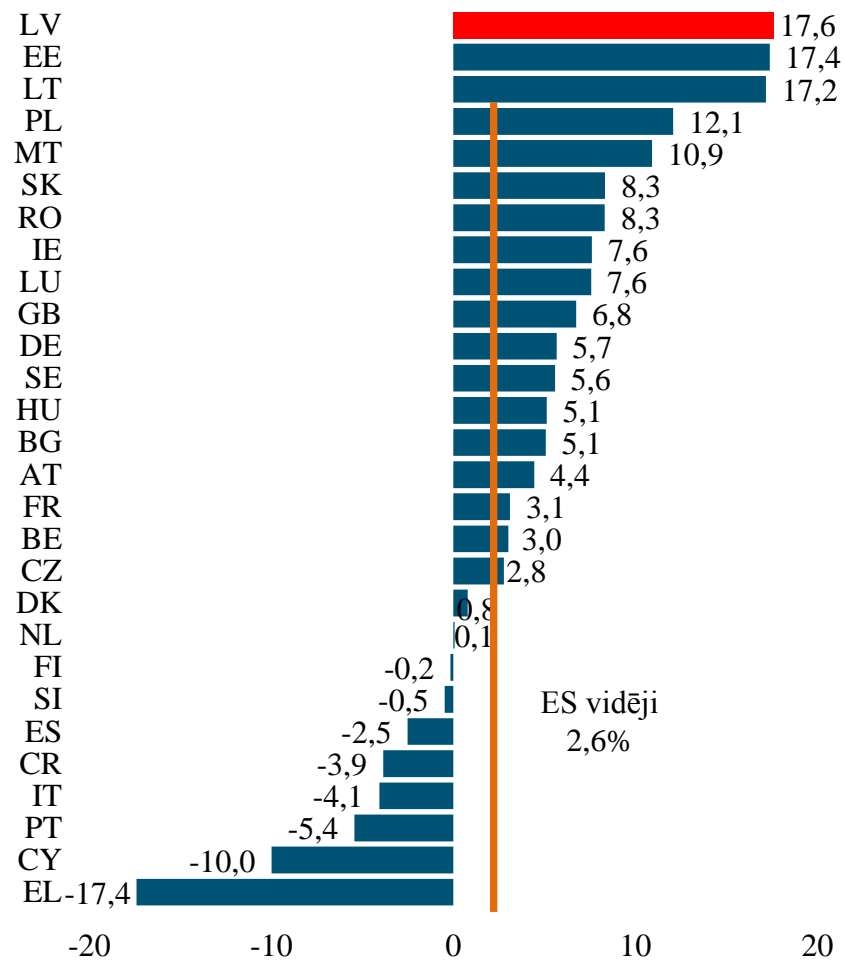
IKP dinamika, %

n – EM novērtējums

p – prognoze

IKP izmaiņas ES 2014.gads pret 2010.gadu, %

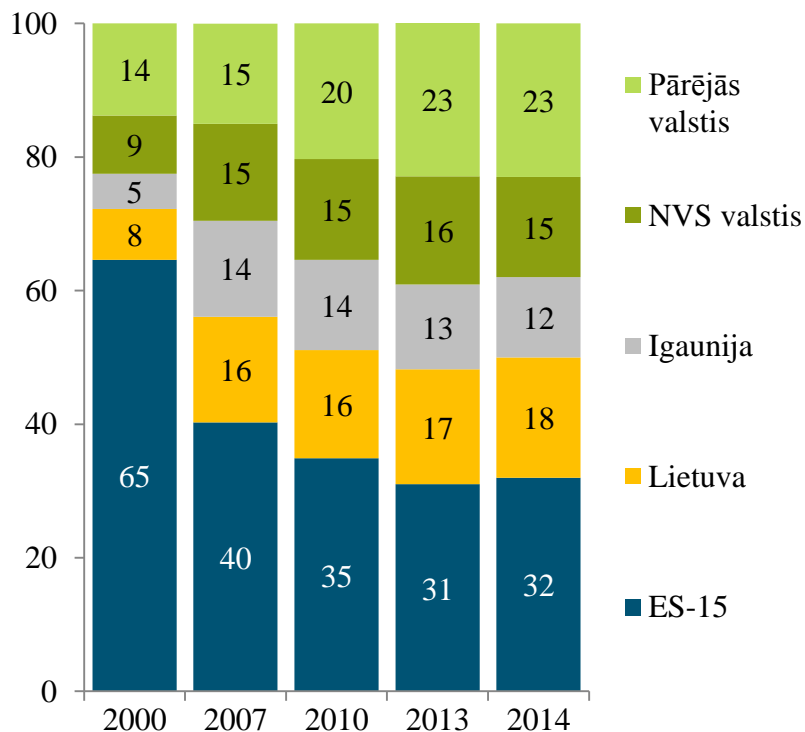

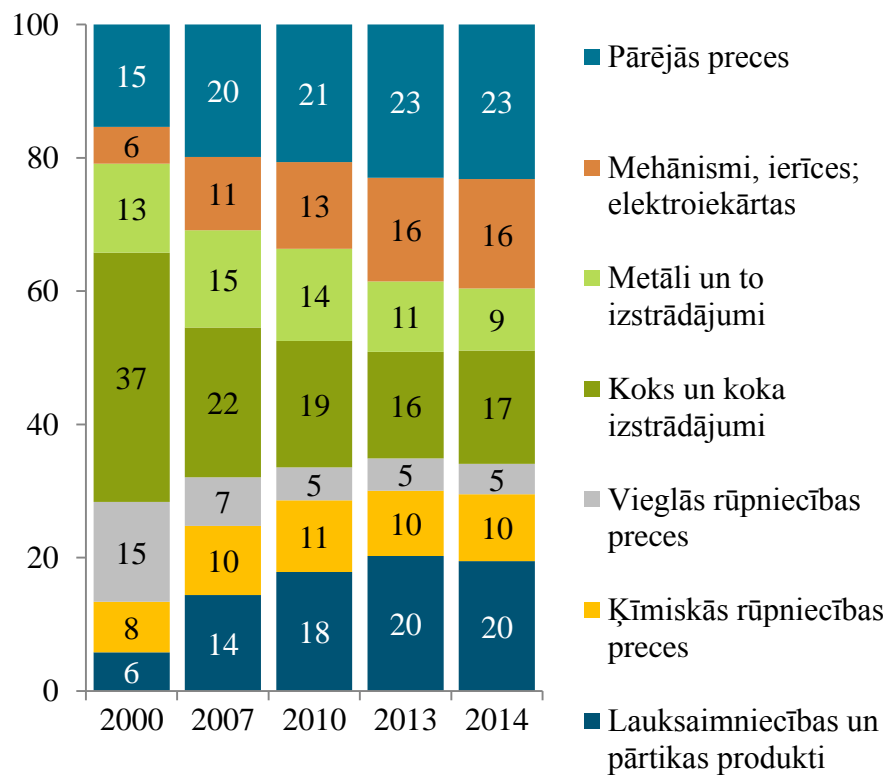
Ekonomikas ministrija

Preču eksports ir kļuvis diversificētāks

Pa valstu grupām, %

Pa preču grupām, %

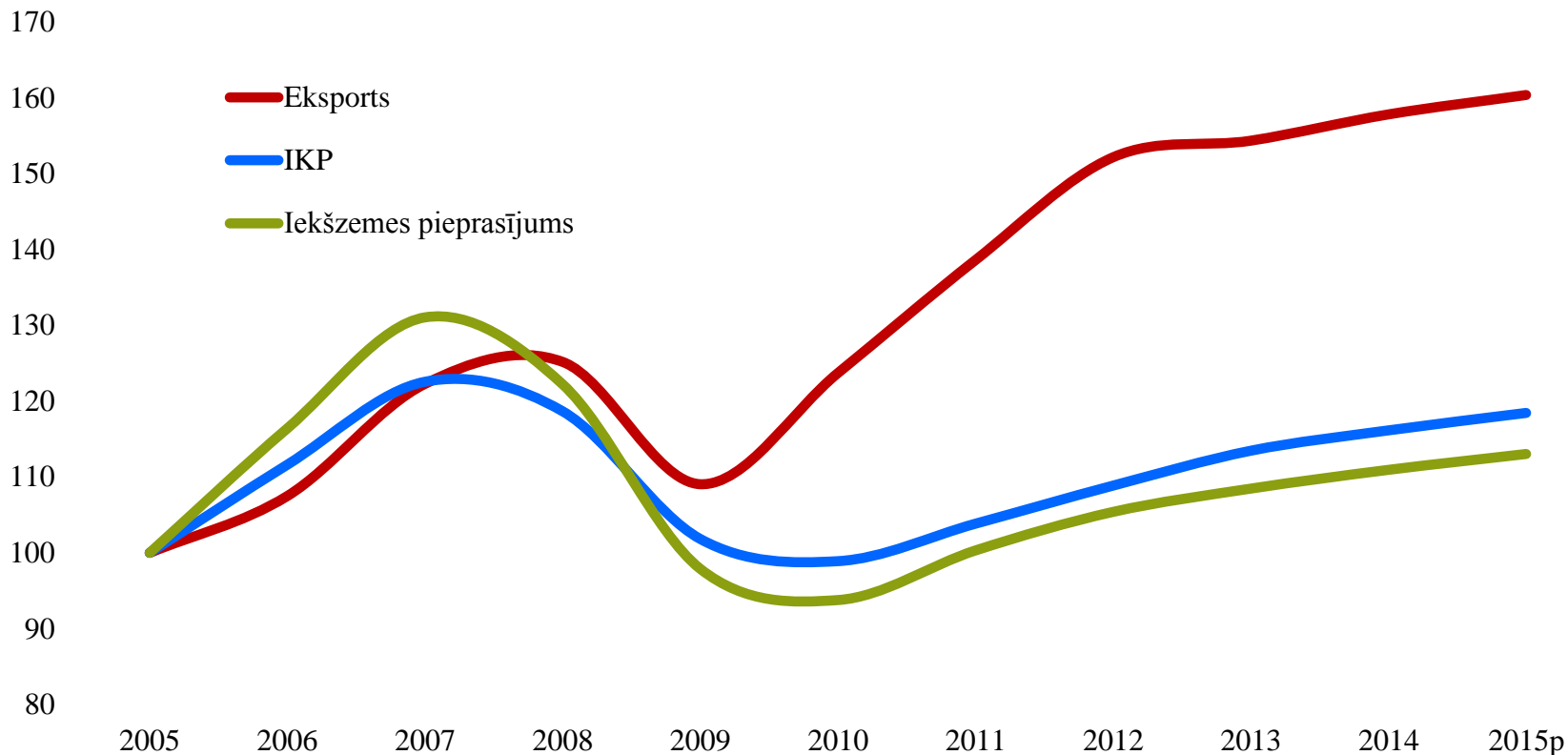

Ekonomikas ministrija

Eksporta pieaugums kļūst lēnāks

2005.gads = 100

n – EM novērtējums

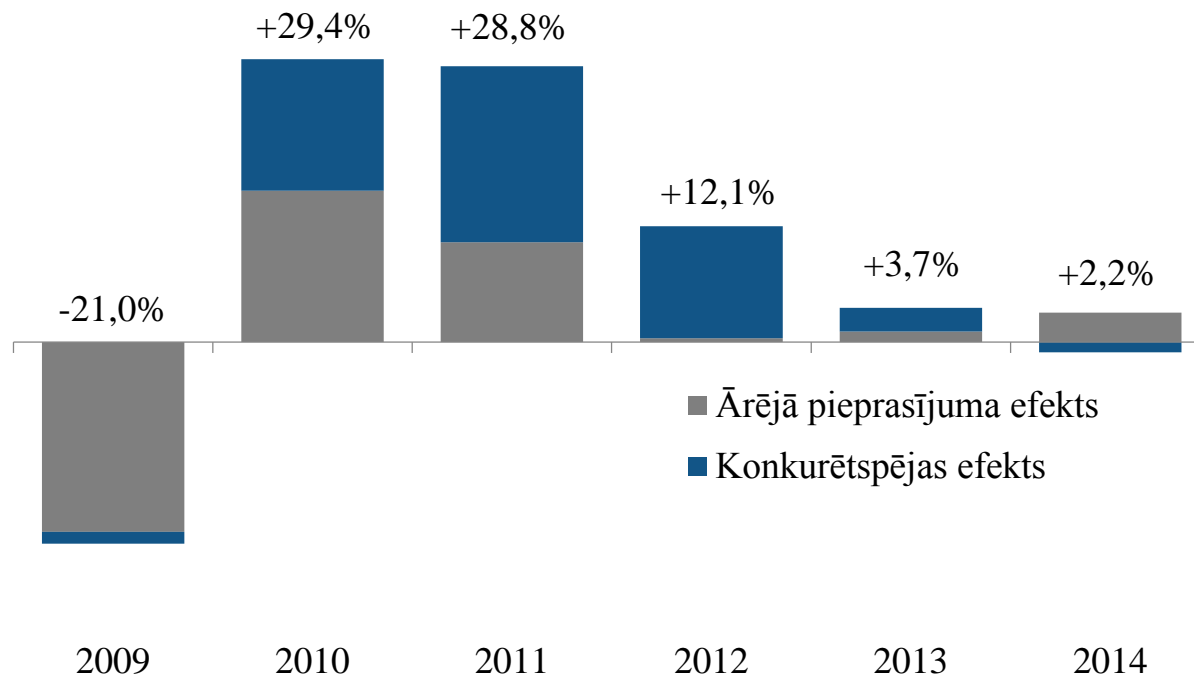
p – prognoze

Ekonomikas ministrija

Eksporta pieaugumu nosaka konkurētspējas uzlabošana

**Eksporta izmaiņu sadalījums, izmantojot pastāvīgās tirgus daļas analīzi
(Latvijas eksporta uz ES valstīm izmaiņu struktūra procentos)**

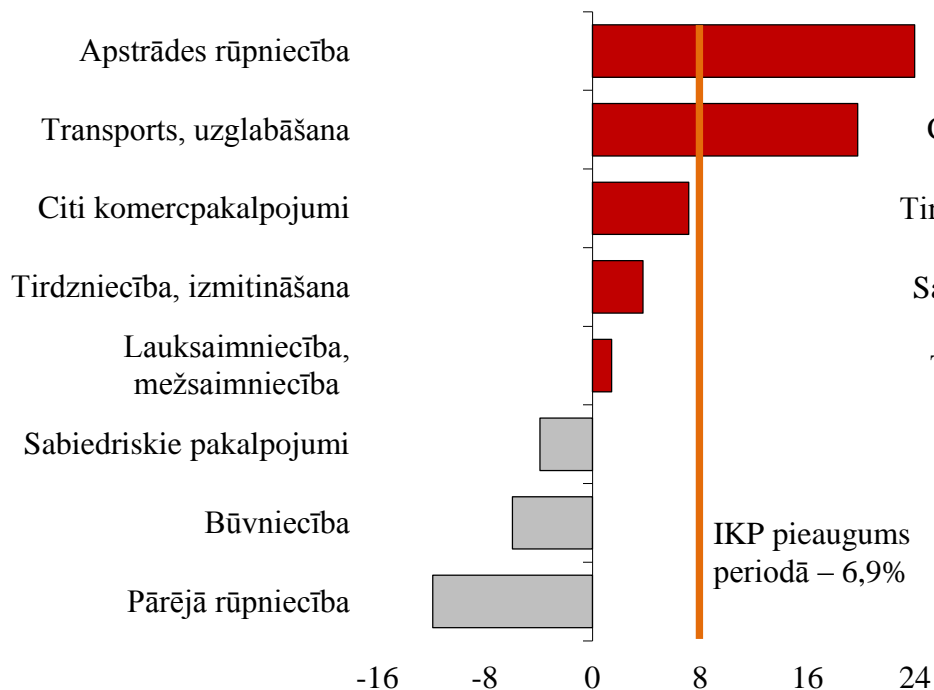

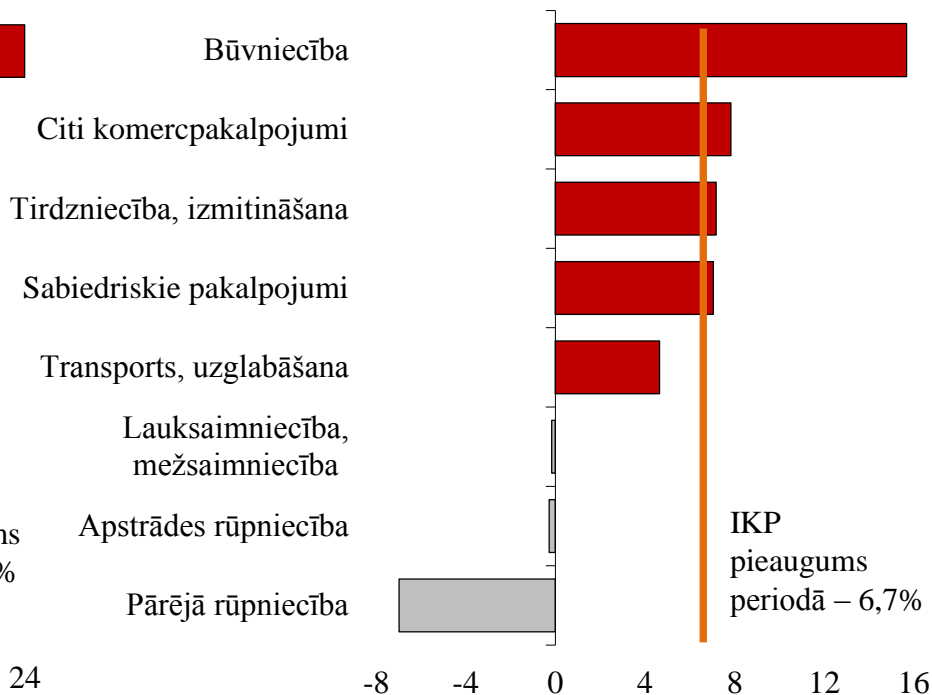
Ekonomikas ministrija

Tautsaimniecības nozaru attīstība pēckrīzes periodā

Pievienotās vērtības izmaiņas 2012./2009.g., %

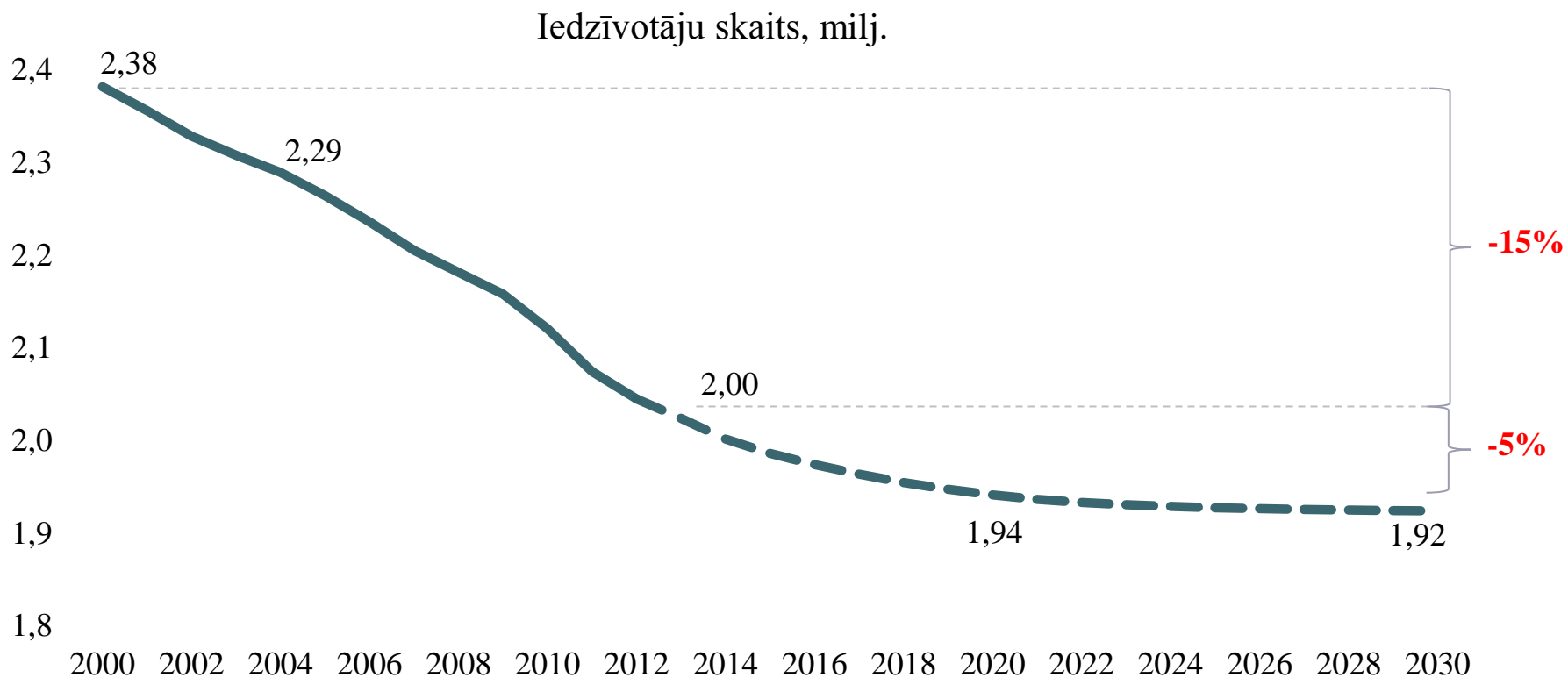
Pievienotās vērtības izmaiņas 2014./2012.g., %

Ekonomikas ministrija

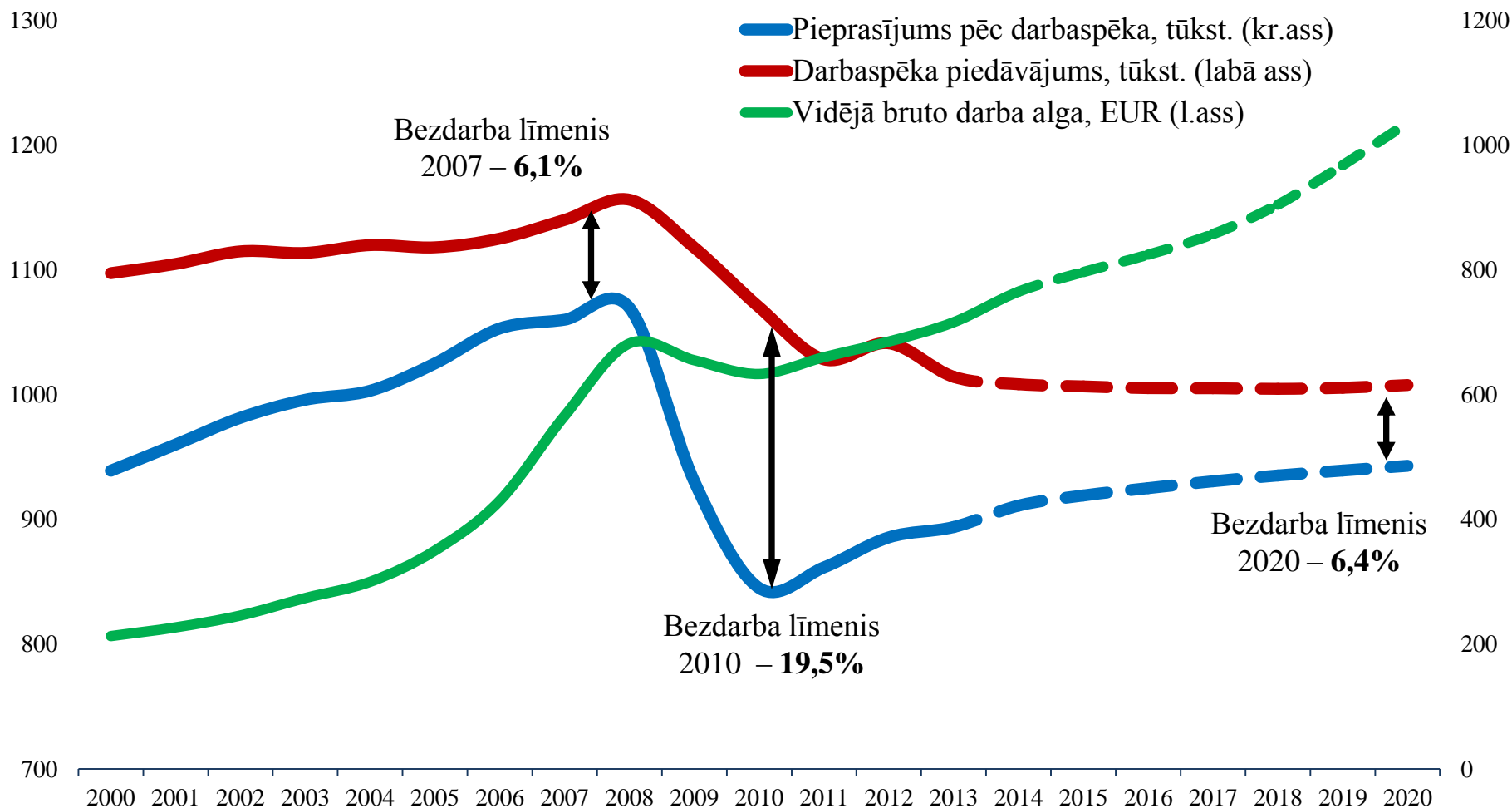
Iedzīvotāju skaits turpina samazināties

Ekonomikas ministrija

Darbspēka trūkums var kļūt par izaugsmi bremzējošu faktoru

Ekonomikas ministrija

«Zemo-vidējo ienākumu ekonomikas lamatas»

Apstrādes rūpniecības struktūra pēc tehnoloģijas līmeņiem (2013.gadā, %)

Latvija

Zviedrija, Dānija, Somija

■ Augstās tehnoloģijas ■ Vidēji augstās tehnoloģijas ■ Vidēji zemās tehnoloģijas ■ Zemās tehnoloģijas

Ekonomikas ministrija

Politikas galvenie uzsvāri

- Vairāk labi apmaksātu darbavietu visos Latvijas reģionos
- Rūpniecības izaugsme
- Biznesa vides uzlabošana

Ekonomikas ministrija

Būtiskākie darbi tautsaimniecības attīstības uzlabošanai

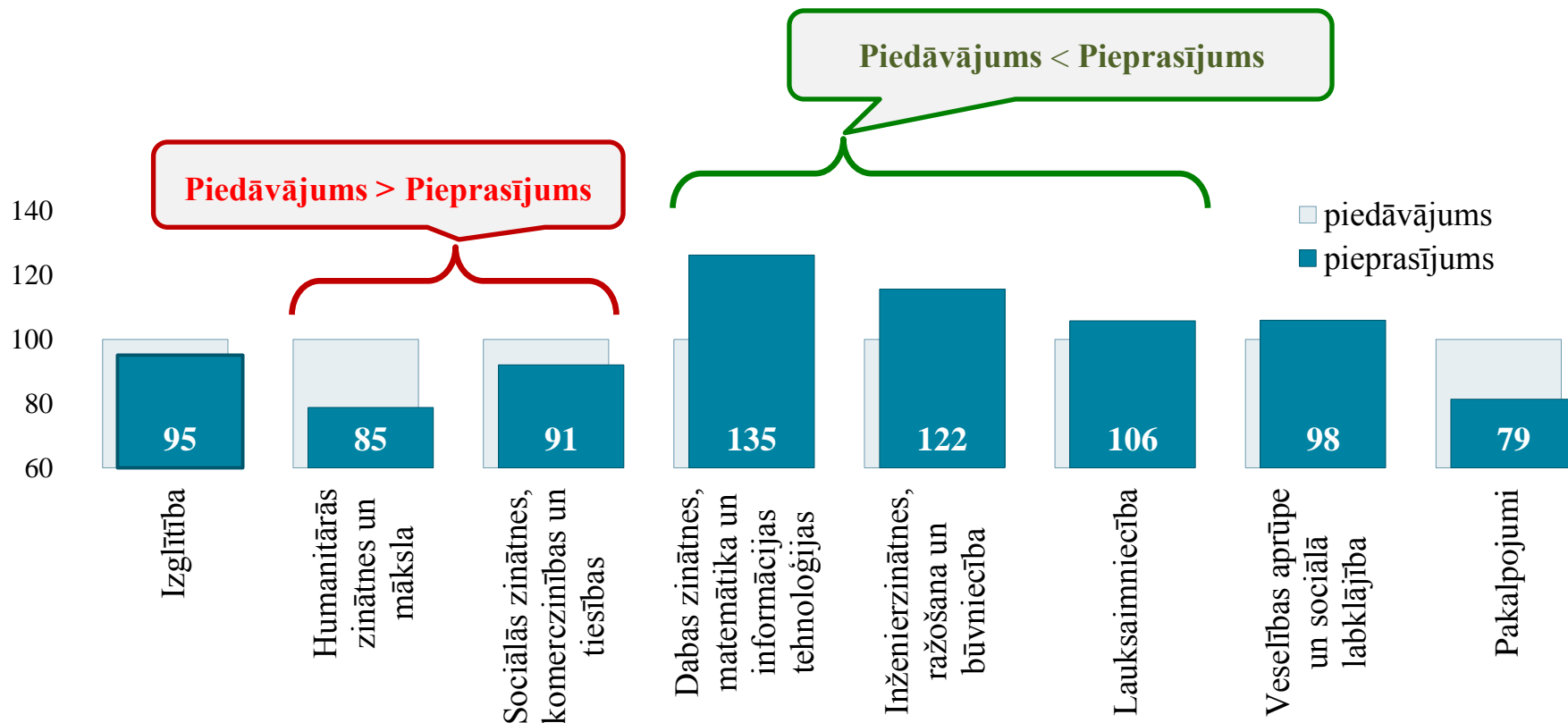
- Kvalificēta darbaspēka pieejamība
- Uzņēmējdarbības vides uzlabošana
- ESF investīciju uzsākšana
- Daudzīvokļu māju siltināšana (DMS)
- Uzņēmējdarbībai labvēlīga nodokļu politika
- Infrastruktūras/energoresursu izmaksas

Ekonomikas ministrija

Darbaspēka pietiekamība augstākās izglītības tematiskajās grupās

Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2020.gadā
%, pieprasījums pret piedāvājumu

Ekonomikas ministrija

Turpmākie uzdevumi kvalificēta darbaspēka pieejamībai

- **Darba vidē** balstītas profesionālās izglītības attīstība (konventi un prakses vietas)
- **Šobrīd 34% jauniešu** vidējo izglītību iegūst profesionālajās izglītības iestādēs. Mērķis – **50%** 2020.gadā
- Obligātā centralizētā eksāmena ieviešana eksaktajās un dabas zinībās
- Vairāk **budžeta vietu** tehniskajās zinībās
- Augstākā izglītība – **ārvalstu studentu** īpatsvara palielināšana no 5% šobrīd līdz 10% 2020.gadā
- Vienkāršota augsti kvalificēta darbaspēka piesaiste uz **terminētu periodu, piemēram IT nozarēs**

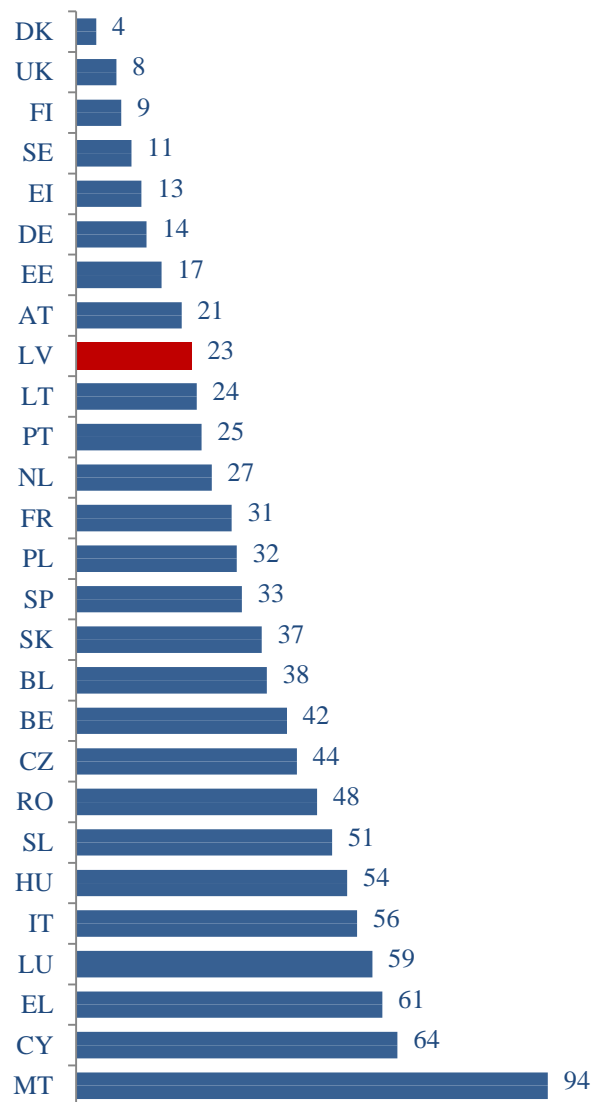

Ekonomikas ministrija

Uzņēmējdarbības vide

Latvija Doing Business 2015

Latvia	2014	2015	Change
Uzņēmējdarbības uzsākšana	26	36	-10
Būvatļaujas saņemšana	46	47	-1
Elektrības pieslēgumi	82	89	-6
Nekustamā īpašuma reģistrācija	33	32	+1
Kredītu reģistrs	19	23	-3
Investoru (mazākuma) aizsardzība	48	49	-1
Nodokļu nomaksa	28	24	+4
Pārrobežu tirdzniecība	26	28	-2
Līgumsaistību izpilde	15	16	-1
Uzņēmējdarbības izbeigšana	38	40	-2

Ekonomikas ministrija

Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas virzieni

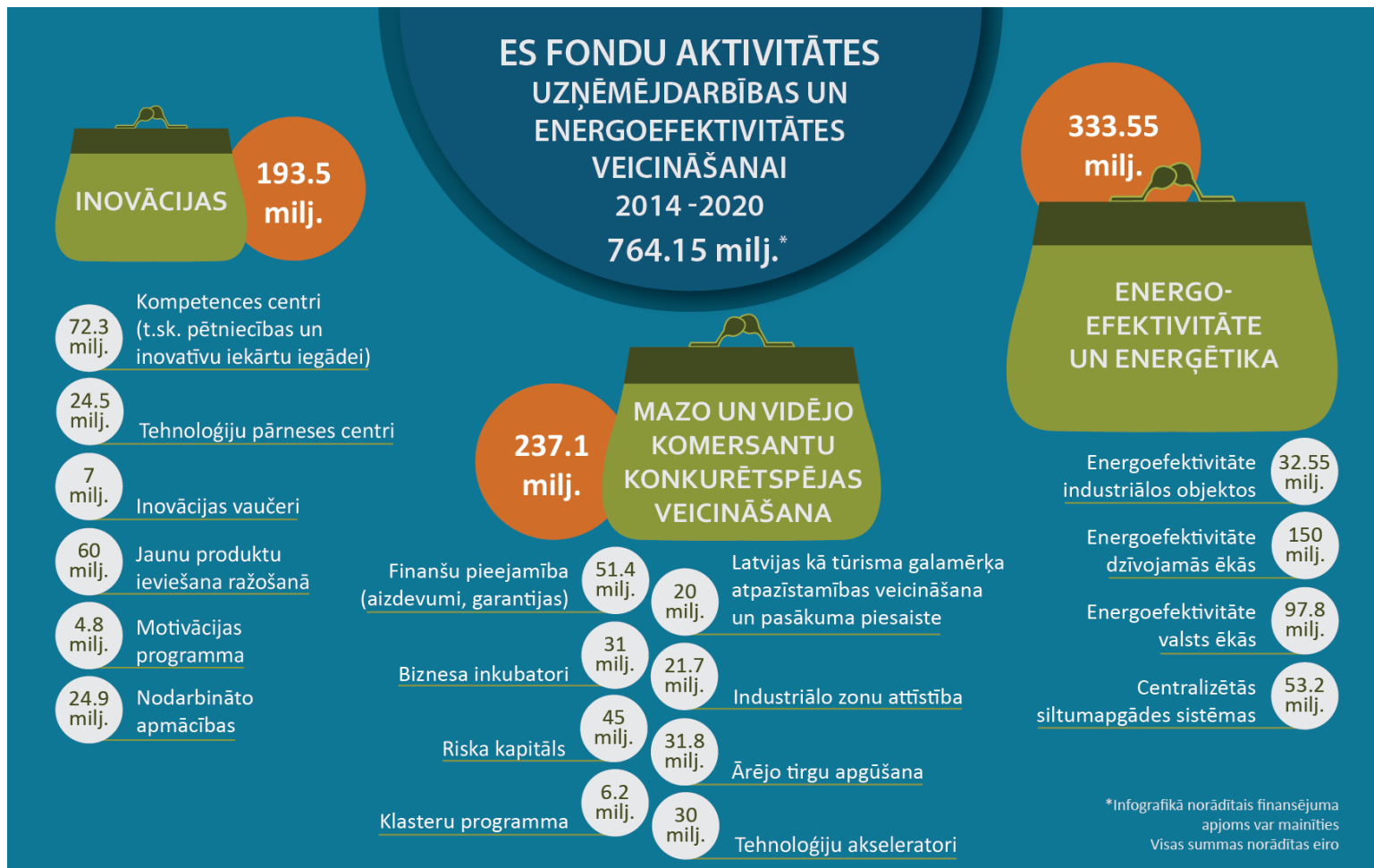
- Uzņēmējdarbības uzsākšanas atvieglošana
- Investoru tiesību aizsardzības uzlabošana
- Uzņēmējdarbības izbeigšanas pilnveidošana
- E-dokumentu aprites ieviešana tiesu iestādēs
- Elektroenerģijas pieslēgumi

Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas plāns: iekļauti 70 dažādi uzlabojumi, no kuriem 25 ir ieviesti, un šogad papildus iekļauti vēl 17 klusēšanas piekrišanas principa integrēšanai valsts pārvaldes pakalpojumos

Ekonomikas ministrija

Plānotais EM ES fondu atbalsts 2014-2020

Ekonomikas ministrija

Jaunas iniciatīvas ES fondu ieguldījumu politikā

- 60 milj. EUR grantu atbalsts **ražošanas iekārtu iegādei**
- 20 milj. EUR grantu atbalsts **pētniecības iekārtu iegādei**
- **Eksporta garantijas** arī uz ES valstīm un ilgtermiņa eksporta garantijas
- 33 milj. EUR **energoefektivitātes** projektiem industriālajos objektos

Ekonomikas ministrija

ES fondu pasākumi, kuru uzsākšana plānota 2015.gadā

- Jaunu produktu ieviešana ražošanā (atbalsts iekārtu iegādei)
- Ārējo tirgu apgūšana (dalība izstādēs)
- Starptautiskās konkurētspējas veicināšana (nacionālie stendi)
- Nodarbināto apmācības
- Kompetences centri
- Biznesa inkubatori
- Daudzdzīvokļu māju siltināšana

Ekonomikas ministrija

ES fondu laika grafiks, programmām, kurās šobrīd jau ir pieejami detalizēti nosacījumi

- Jaunu produktu ieviešana ražošanā
- Ārējo tirgu apgūšana
- Nodarbināto apmācības

Ekonomikas ministrija

Nodokļu politika

- Mikrouzņēmuma nodokļa likmes saglabāšana 9% apmērā un minimālā VSAOI modeļa izstrāde
- UIN atvieglojumi par ieguldījumiem:
 - jaunu ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegādei vai izveidošanai
 - pētniecībā un attīstībā
 - lielos investīciju projektos

Ekonomikas ministrija

Enerģētikas politika

Dabagāzes tirgus

Elektroenerģijas tirgus

Enerģētikas
politika

Energoefektivitāte

Atjaunojamie
energoresursi

Ekonomikas ministrija

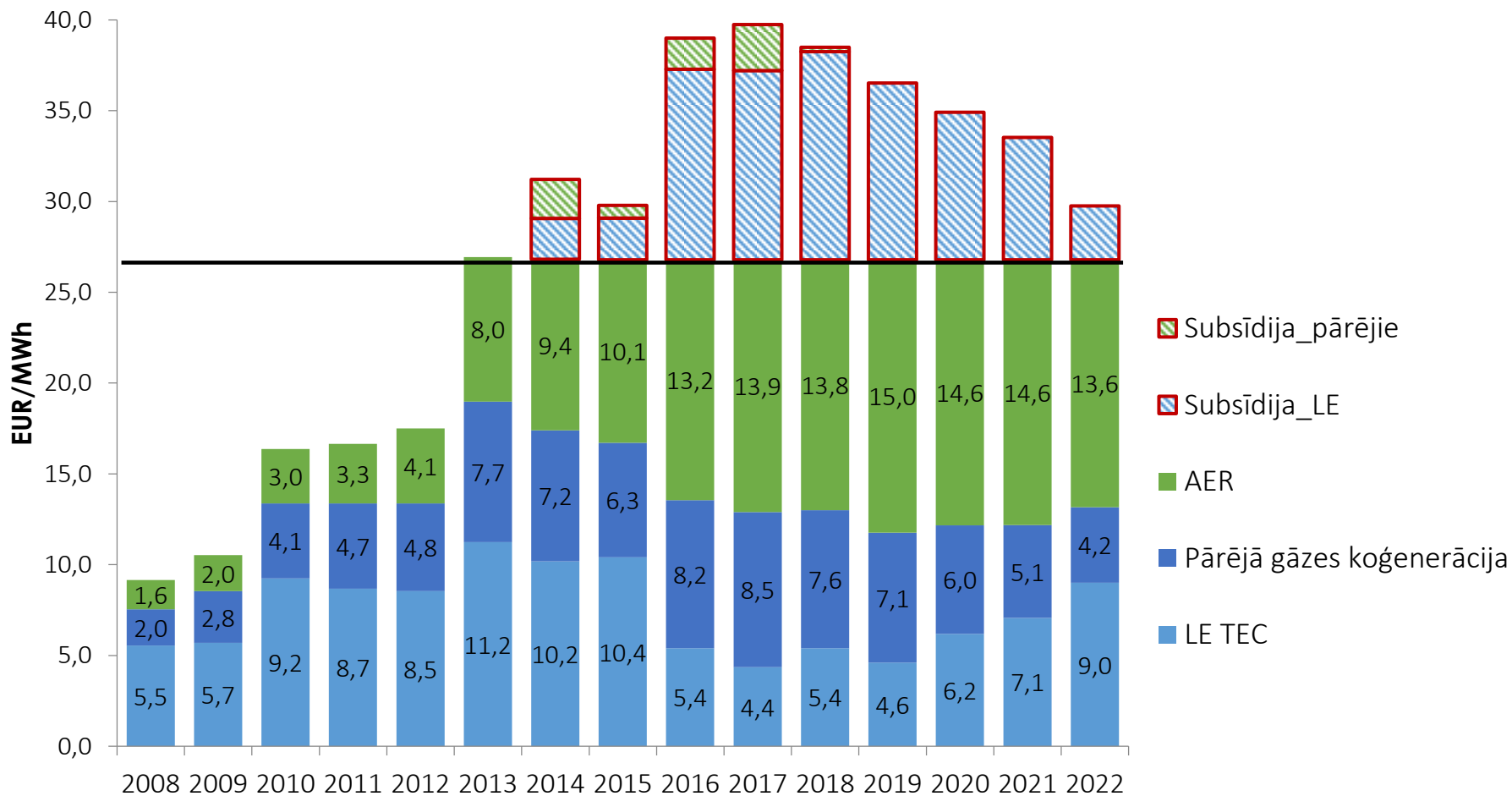
Prioritātes enerģētikas politikā

- OIK samazināšana apstrādes rūpniecības uzņēmumiem (2015.gada 1.jūlijs)
- Jaunu industriālu pieslēgumu izveides atbalsts (2016.gada 1.janvāris)
- Sadale tarifu modernizācija (2016.gada 1.janvāris)
- Gāzes tirgus atvēršana
- Energoefektivitāte

Ekonomikas ministrija

OIK ierobežošanas perspektīva

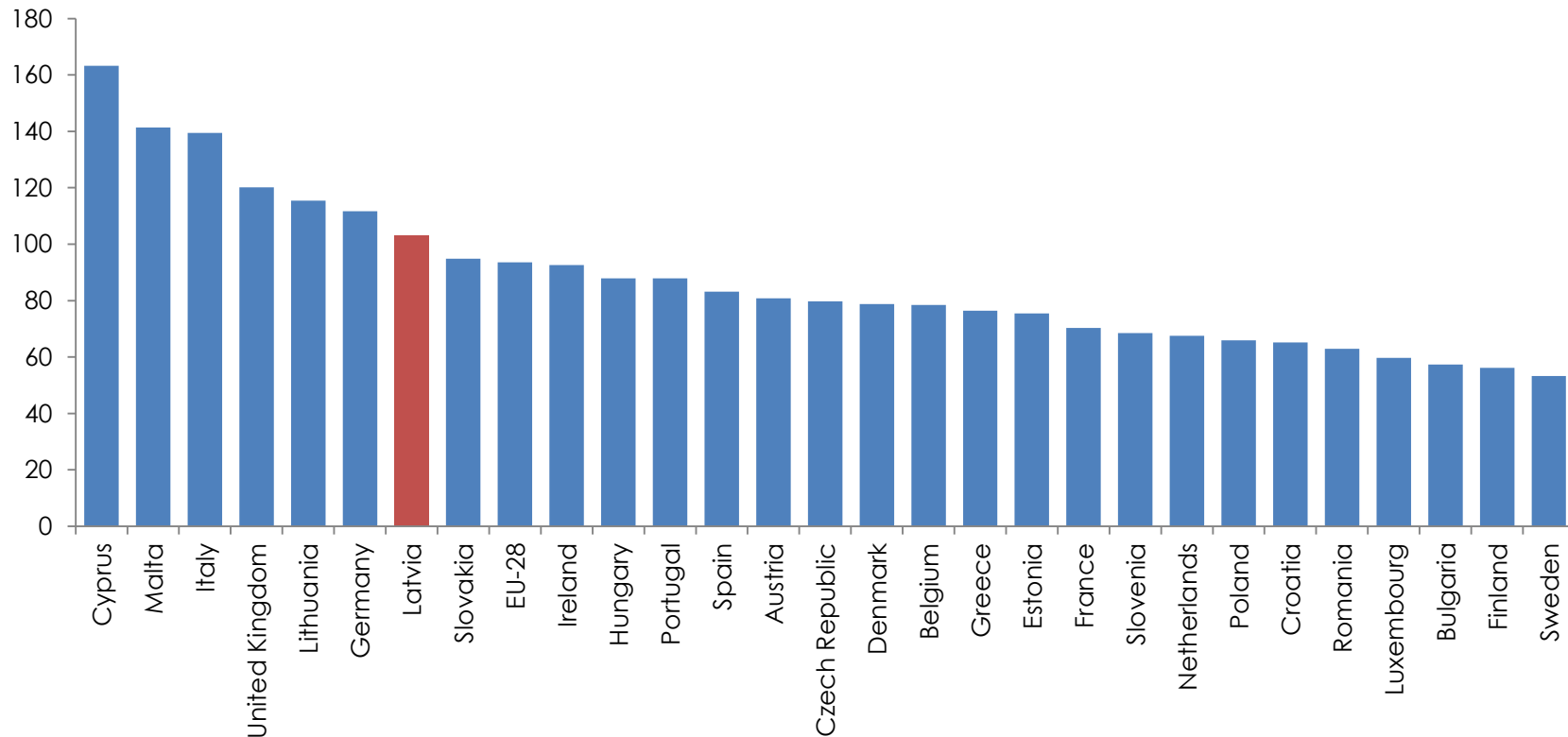

Ekonomikas ministrija

Situācija elektroenerģijas tirgū

Elektroenerģijas cenas rūpnieciskajiem patērētājiem 2014.gada 2.pusgadā ar patēriņu 20-70 GWh, bez PVN, EUR/MWh (Eurostat)

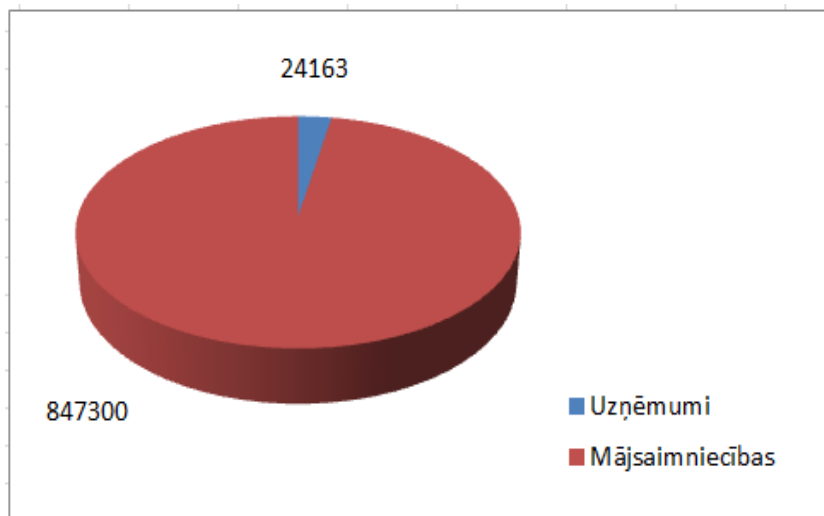

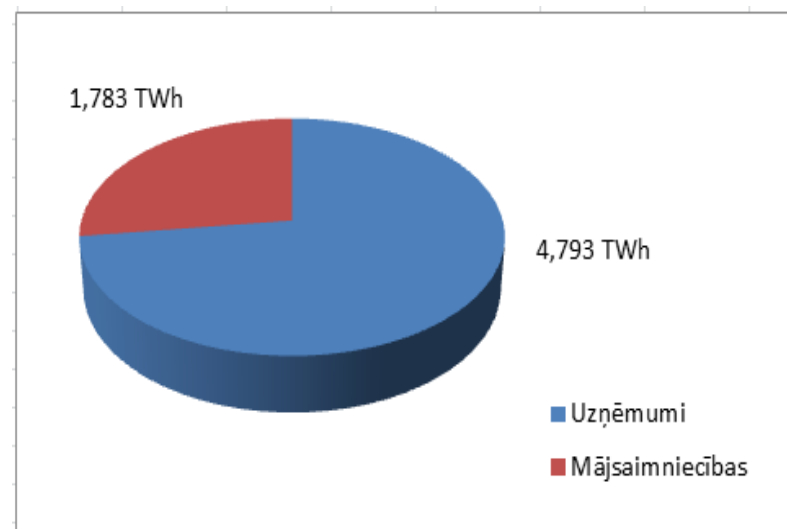
Ekonomikas ministrija

Latvijas elektroenerģijas tirgus struktūra

Lietotāju struktūra

Elektroenerģijas patēriņš (2013.gadā – 6,576 TWh)

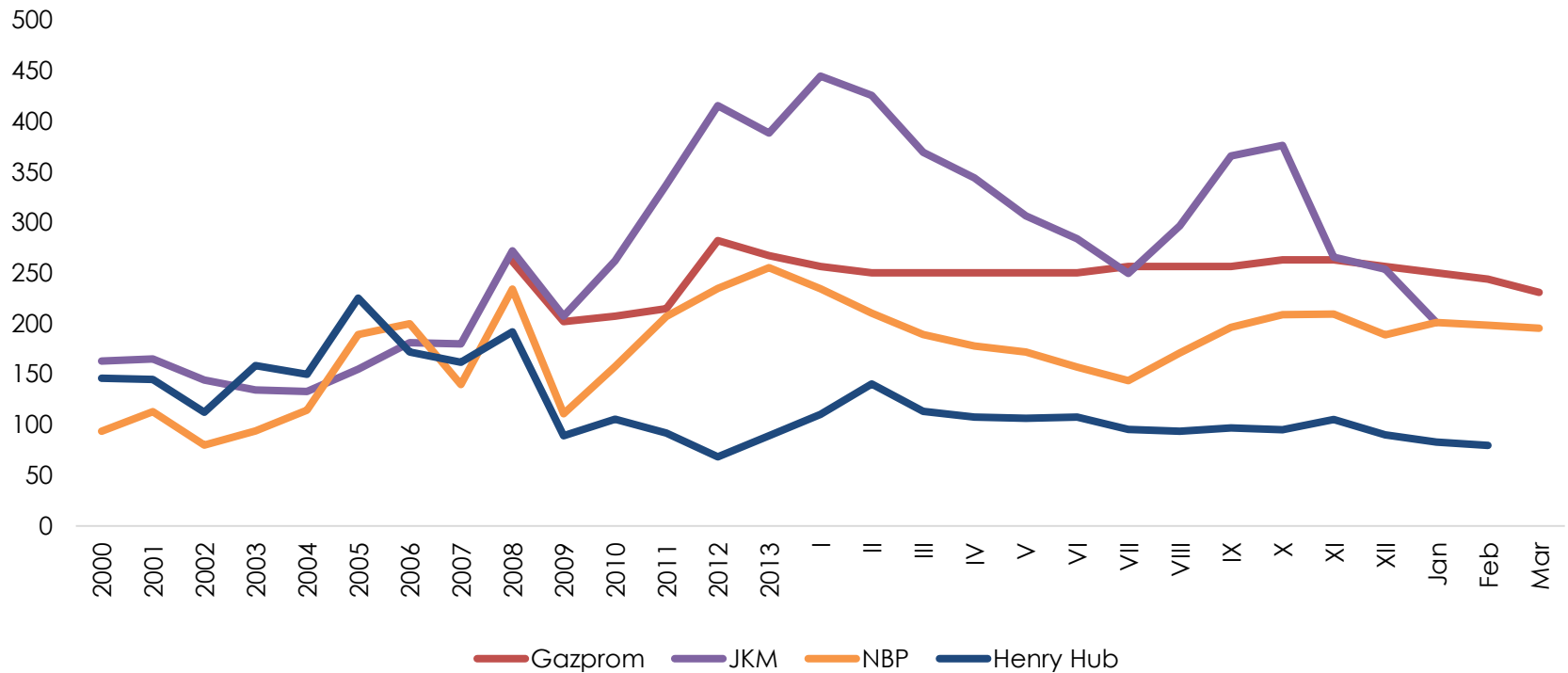
Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Ekonomikas ministrija

Situācija dabasgāzes tirgū

**Dabasgāzes vairumtirdzniecības cenu dinamika
2000 - 2015.g. marts EUR/1000m³ (GCV, augstākā kaloritāte)**

Ekonomikas ministrija

Turpmākās darbības prioritātes

- **Ekonomikas “asinsrites” uzlabošana:**
 - **Eksporta garantijas** arī uz ES valstīm un ilgtermiņa eksporta garantijas
 - **Krājaizdevējsabiedrību stiprināšana**
 - **Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumi**
- **Darbatirgus analīze un kvalificēta darbaspēka pieejamība** balstīta uz profesionālo izglītību
- **Investīcijas energoefektivitātes palielināšanā**
- **Enerģētiskā konkurētspēja jaunām darbavietām**
- **Kritiskās infrastruktūras saglabāšana valsts īpašumā** (Lattelekom, LMT, Inčukalna gāzes krātuve...)

Ekonomikas ministrija

Paldies!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>